

Alexander Vantourhout: 'Ik voel de laatste jaren het verlangen om mijn lichaam te onderzoeken als middel tot communicatie, in plaats van als instrument van verzet.' © RV / BART GRIETENS

In Marseille voor de première van de dansvoorstelling 'Through the Grapevine' van Alexander Vantourhout

'Wij zijn allemaal wallkings heads'

Nauwelijks nog een Vlaamse zaal waar hij niet te zien was en ook Frankrijk vraagt hem alsmaar terug. Het gaat razendsnel voor choreograaf Alexander Vantourhout, die met zijn nieuwe danstaal al vele harten veroverd heeft. *De Morgen* was erbij in Marseille, waar onder grote belangstelling zijn nieuwe voorstelling *Through the Grapevine* in première ging.

EVELYNE COUSSENS

Marseille glanst onder een frisse oktoberzon, maar de stad ligt er stilletjes bij. De terrassen aan de Vieux Port zijn potdicht, de anders zo levendige kunstenaarswijk Le Panier oogt verlaten. Het zuiden van Frankrijk is in *lockdown* maar de covidmaatregelen vallen niet bij iedereen in goede aarde, zo verraden hanig geschillderde spandoeken aan het staton: "Non à la dictature!"

We wandelen noordoostwaarts, weg van de oude haven, op weg naar een plek waar wel leven is: La Friche la Belle de Mai, een voormalige ta-

bakfabriek die in 1992 werd herringevuld tot een culturele site, zonder dat de immigratiewijk rondom werd vergeten. De Friche beroept zich erop 7/7 open te zijn, voor iedereen. Met speeltuinen en een skateramp krioeft het op zaterdag van piepjong volk dat elkaar tracht te overbluffen met *kickflips* of zelfgemaakte danspasjes oefent op de speciaal daarvoor ingerichte danspiste.

Dat er soms een echte choreograaf door het beeld loopt, weten de kinderen niet, en ook niet dat dit de Vlaamse Alexander Vantourhout is, die zich met medecreator en compagnon Axel Guérin klaanhout voor de première van *Through the Grapevine*. Vantourhout is een van de highlights van het festival Actoral, dat nu bijna een maand de verschillende theaterzalen van de Friche inpalmt. Pardon? Was Frankrijk niet in *lockdown*? *Eh, oui*. De horeca mag dan gesloten zijn, de cultuurhuizen worden gezien als *indispensable* voor de Franse gezondheid. Het zegt iets over het gewicht der dingen, bij onze zuiderburen.

Een beetje Fransman laat die kans niet liggen, zo blijkt. Vantourhout komt net uit Parijs, waar

Screws (2019) drie avonden na elkaar speelde voor uitverkochte zalen. Ook deze avond wordt een volle zaal verwacht. Dat ligt niet alleen aan de afwezigheid van ander entertainment: de choreograaf uit Roselare (*1989) zit in Frankrijk al een aantal jaren in de lift. Zijn artistieke zoekrocht naar een nieuwe danstaal, gebaseerd op zijn achtergrond in zowel circus als dans (*Vantourhout doortiep circus Hogeschool ESAC én dansschool P.A.R.T.S., BC*), viel hier makkelijker in vruchtbare aarde dan in de heimat. Dat heeft te maken met de open houding van de programmatoren, zal Vantourhout later vertellen. Met de afwezigheid van labels en hokjes. In de Franse zalen is hip-hop een vanzelfsprekendheid, in de Parijse opera wordt zonder schroom *gekrupt*.

Het gevolg is dat het de afgelopen vijf jaar razendsnel zijn gegaan voor Vantourhout. *Anecker-ander* (2015), de voorstelling die amper vijf jaar geleden op Theater Aan Zee werd bekrond als 'jong Werk', speelde in elke grote Franse stad. Enkele belangrijke Franse programmatoren haakten aan en boekten ook *Raphaël* (2017), *Red*

Haired Man (2018) en *Screws*. Een oudere solo als *Caprices* (2014) werd opgevoerd in de abdijkerk van de Mont Saint-Michel. Dat alles voert Vantourhout en zijn ploeg nu naar Marseille voor de première van *Through the Grapevine*.

We treffen Vantourhout en Guérin in de zaal voor de laatste detailaanpassingen aan licht en geluid. Er wordt rustig en geconcentreerd gewerkt, zonder een spoor van stress. De motor achter *Through the Grapevine* zijn de verschillen tussen de lichamen van beide performers. Zo heeft Vantourhout een lang torso en een lange nek, maar is Guérin beduidend 'breder' in armwijdte. Wanneer de mannen naast elkaar staan, zijn ze precies even groot, maar zittend steekt Vantourhout een forse kop uit boven Guérin.

Waar verschil is, is ruimte voor beweging en spel - precies dat is het startpunt van *Through the Grapevine*. Guérin en Vantourhout dagen elkaar uit, helpen elkaar of versmelten tot één, hybride lichaam.

Lees verder op de volgende pagina

de blik op
neek naar
isten.

Onze eigen groot-
chitecten." Klara en
erlatieven om hun
rjsten aan te
busier. Mies van
id immers ook hier
en geometrie
zen. Namen als
eter Callebout doen
nkeien, terwijl

Hand Hoste, Lucien
in de schaduw van
Loffeljik plan dus,
elde architectuur-
en. VRI-verslaggever
r de visionaire zie-
vooral een door hen
ra te kunnen binnen-
s, begeleid door een

kan Verelst
nder de arm, direc-
diustere spelonk
andere bouwplan op
derwetse overhead-
or. Let ook op zijn
wekkende brevelen,
hij grossiert in lapi-
rjsheden: "Je kunt
e maken zo groot als
ing of een living zo
als een wc." Of: "Dat
immitief en tegelijk is
er vernutfig." En: "De
architecten werken
tijd met pollood voor
op de computer te-
" De brave Verelst
n discours op als was
s getrapte homing,
nbreeden betrekt
Woning Lens (9334)
thelen, gebouwd
huib Hoste, die van
reeg.

komt het visuele
an strakke lijnen,
een van de sterkste
e huis Weyers van
agandist van het ge-
ogt de woning uit-
eigenaar, de welbe-
ren, die het pand in
saga van Paul Neefs en
ud-Turnhout ("Veel
and") Bij gebrek aan
ker een meubel-
emistrootstig. En hup,
ring foetsie van De
arbidelijk af op tien
diere te overslijgen.

het
van weleer op, zoals in de jlle af-
sluiter 'Beautiful Boy of in Canni-
bal' waar Liz Fraser van Cocteau
Twins sacraal door de ambient
glijdt. Birgisson laat zich bijstaan
door A.G. Cook, producer van
Charli XCX en het brein achter
het positionische elektrolabele PC
Music. Daardoor doet 'Korral' aan
als een Autrechne-karikatuur en
verzandt het Robyn-duet 'Salt
Licorice' in groteske hitparade-
dance waarbij je
simpelweg de schou-
ders ophaalt. Elders, in
'Shiver' of 'Holi'
blijvoorbeeld, werkt de
combi van breekbare
pop en hyperdigitale

pzwans tot klanknevel

Vervolg van pagina 13

Soms leidt Guérin de dans, soms neemt Van-
tounhout het over, maar telkens vullen ze aan
waar de ander, in letterlijke zin, 'tekortschiet'.
Deze pas *de deux* lijkt een tedere poging om tot
elkaar te komen, eerder dan een grinnig
machtsspel, zoals dat in vorige voorstellingen als
Raphael al eens het geval was.

Geen toevallige observatie, blijkt, wanneer we
de volgende dag met een meeneemkoffie langs
de oude haven wandelen. Hij verwondert zich
vooral dat er zoveel werd gelachen, zegt hij,
vooral om de sequensen waarin hij en Guérin
hun lichamen in elkaar plooiën en aan het wan-
delen gaan, als een Siamese tweeling of een veel-
potige krab. Klopt onze indruk dat de idee van
het lichaam als 'strijdwapen' plaatsmaakt voor
een idee van het lichaam als 'helpers'? Vantour-
hout: "Ik voel de laatste jaren inderdaad het ver-
langen om mijn lichaam te onderzoeken als mid-
del tot communicatie, in plaats van als
instrument van verzet. Dat is wellicht een reactie
op hetgeen ik rond mij zie. We zijn allemaal *wal-
king heads*, het grootste deel van de tijd negeren

we ons lichaam. Aanraking is een bron van
onbehagen geworden; dat was al zo voor corona.
Wist je dat de mens van alle diersoorten het minst
van al de eigen soort aanraakt?"

VAN INSTAGRAM TOT TV-RECLAME

Voor de oorzaak van die verveemding tegenover
ons lichaam wijst Vantourhout naar de perfecte
lichamsbelden die overal rondom te zien zijn,
van Instagram over de televisieredame tot zelfs
in de hedendaagse dans. Vantourhout: "Die do-
minante van de superieure lichamen is zeker
ook in de danswereld doorgedrongen. Terwijl
het juist de imperfectie, de afwijking is die me
interesseert. Menselijke lichamen zijn uit zichzelf
asymmetrisch, alleen al doordat ons hart en lever
bijvoorbeeld aan een bepaalde kant van ons li-
chaam zitten. Het perfect symmetrische lichaam
is een illusie." In die zin keert de kritische onder-
toon terug uit het autobiografische *Anerkander*,
waarbij Vantourhout zijn eigen 'gedisproporti-
oneerde' lichaam inzet om de idee van het
ideale lijf te bevragen.

Alexander Vantourhout (boven) en Axel Guérin. 'Het grootste deel van de tijd negeren we ons lichaam.' © RV / BART GRIETENS

Working Men's Club - Working Men's Club

Begin vorig jaar debu-
teerde de groep met
de puike single 'Bad
Blood'. Helas: dat
duivelscontraat was niet onder-
kend of de groep implodeerde
alweer. Een abortus drong zich
gelukkig net niet op. Zanger Syd-
ney Minsky-Sargant nam het
heft in eigen handen en drukte
zijn muzikale stempel op deze
debuutplaat. Het lijkt daarbij zo'n
beetje of Fat White Family inces-
tueuze nummertjes opvoert met
The Human League. Sutcliffe De-

Die melange doet elke
lappzans wellicht kok-
halzen, maar een
beetje melomaan staat
de hand aan zichzelf
bij zo'n hitsig koeter-
waals aan genres en
intenties. Working
Men's Club dweept net te na-
drukkelijk met zichzelf, maar te-
gelijk raakt dit clubje de essentie
van 21ste-eeuwse dansbare
punk. De songs klinken
net zo snood als sne-
dig. En: de mix is mals,
alsof je een mes door
malse boter laat gaan.
Die verdienste ligt ook
bij de ondeugende

Future Islands - As Long As You Are

Ze zullen nooit de toekomst
kunnen lezen, maar als nobele
nostalgici maken Future Islands
evenmin een knullige indruk. De
groep veranderde het geweer
van schouder. As Long As You
Are lijkt als Clint Eastwood meer
vanuit het kruis te opereren, met
de gitaar als schietjzer – zij het

een opgebouwd uit
verhard suiker. Dit is
de eerste lp waarmee
de groep zonder
shows goud kan ver-
diene. Gedurfd,
met een groep hech-
ter dan ooit. (GVAS/SVS)

Het valt op dat in ons gesprek het woord 'cir-
cus' amper valt. Bij zijn eerste creaties werd Van-
tounhout in Vlaanderen naar voren geschoven
als de grote vernieuwer van het hedendaagse cir-
cus, de lang verwachte verbindingsfiguur tussen
circus en dans. Met die definitiestrijd of catego-
risering is hij vandaag nauwelijks nog bezig. Hij
zet zijn circuskills en die van Guérin in voor zijn
artistieke onderzoek naar de mogelijkheden van
het lichaam in al zijn complexiteit, diversiteit en
veerkracht. In *Through the Grapevine* komt de
circustoets aan de oppervlakte in de scènes
waarin de mannen elkaar helpen omhoog te
springen of 'vliegtuige spelen' op elkaars om-
hooggestoken voeten. Voor dat soort fysieke be-
proevingen is een getrand circuslichaam nodig,
geen fragiel danslichaam. Dat de praktijk pri-
meert op de vraag naar definities, vormt mis-
schien wel het beste bewijs van de artistieke vol-
wassenwording van Vantourhout.

De koffie is op, Vantourhout zet het papieren
zakje met zijn coronaproof ontbijt naast een van
de dakkozten die in Marseille het straatbeeld be-
volken. Vandaag staat er nog een middagvoor-
stelling op het programma, mogen vertrekt de
ploeg naar Arles, daarna volgt de Belgische pre-
mière in Vooruit. Vantourhout veert gesprekken
om zijn eerste opera te choreograferen. Een
jonge kunstenaar moet sterk in zijn schoenen
staan om dat allemaal in de hand te houden, be-
sett Vantourhout. Zijn strategie bestaat eruit
met het gezelschap Not Standing een sterk team
rond zich te verzamelen en selectief te kiezen uit
de projecten die hem komen aanwaaien. Van-
tounhout: "Er moet iets te leren of te ontdekken

'Aanraking is een bron van onbehagen geworden, dat was al zo voor corona. Wist je dat de mens van alle diersoorten het minst van al de eigen soort aanraakt?'

ALEXANDER VANTOURNHOUT
DANSER EN CHOREOGRAAF

vallen, en ik wil een deel van mijn team kunnen
meenemen. Ik kijk geografisch goed uit: het is
leuk om te zeggen dat je gespeeld hebt in Zuid-
Korea, maar ik ga er niet zomaar naartoe zonder
de verzekering dat ik durzaam werk kan doen."

We wandelen terug naar het hotel, ARTE
France wacht voor een interview. Op de Quai de
Rive Neuve wijst Vantourhout naar de apparte-
menten aan onze linkerzijde, in de vorm van net-
jes op elkaar gestapelde blokkendozen. "Kijk, zo
denken wij in het Westen over het lichaam: als
een blokkendoos met componenten die stevig
op elkaar zijn gemonteerd. Als een statisch, zelf-
standig ding. In Japan hebben ze het beter be-
gripen: daar zijn de gebouwen dynamisch, via
een bamboesysteem, waardoor ze meebewegen
wanneer de aarde trilt. Een lichaam is ook zo'n
bouwwerk: wil het een relatie aangaan met een
ander lichaam, moet het meeveren, en dat bete-
kent: zich afhankelijk maken van de ander. We
houden daar niet van, liever zijn we autonoom.
Maar als we over ons lichaam en over onze ge-
bouwen zouden denken als over een dynamisch
orgaan, zouden we wellicht een andere wereld
bouwen."

Through the Grapevine, op 8/10 en 9/10
in Vooruit, Gent, daarna op tournee.
Vooruit.be, notstanding.com.

Alex Agnew treedt toch op dit najaar

De Antwerpse komiek Alex
Agnew zal dit najaar alsnog
optreden in de Stadsschouw-
burg (Antwerpen), de Ethias
Arena (Hasselt) en de Capitoie
(Gent). Dat bevestigt Sportpaleis
Group. **Vorige week had hij
zijn optredens in cultuurele
centra en kleinere zaal moest
annuleren omwille van het
coronavirus**, maar in de drie
grote zalen gaan zijn shows wel
door. Voor die zalen heeft
Sportpaleis Group toestemming
om 70 procent van het totale
aantal toeschouwers toe te
laten. Om alle tickethouders
getemoot te komen, worden er
extra data ingepland. (DM)

opinie

SANDER VAN HOORN

is correspondent voor de NOOD

Polariseer journal gepolariseer politici

Na een roerige kabbi-
staf gaan liggen in a
nieuwe premier bij
zucht dat "ruwhele
het politieke debat
men, maar wat h
bracht", en dat wil
het nog niet waar
lange formatie die e
aftekeningen. Al dr
misschien bij aan de vertruw
van te doen, het niet verslag
lijker zijn.

Uit de aanklacht van Wim
gen Weitsraatjournalistiek (c
lichte spruitjeslucht naar bo
naar de tijd toen de Weistr
nister nog aansprak met 'Ex
minutenlang ononderbroek
richten. Spruitjeslucht ook i
een journalistiek die niet 24/
Het nieuws' s avonds in dat
ding wellicht nog een dag lat
dia. De tijd dat het nog allee
de tvoren ontroeporen. W
trowen dat de aandachtsb
de bank in minuten in pla
gedrukt kon worden.

Die tijd is voorbij. Politiek
bleek zijn veranderd. Ik snaj
mee je daardoor als kijker so
als Nederlandse kijker naar

De Belgische politieke ve
aantal handlicaps die ze in D
gité is een kleiner land mee
systeem. Door de cumul en
tieten zie je overal lange tijd
werkt in de hand dat de ka
lijsten en politici onder zitt
Den Haag heb je die in iet
net als in de sportjournalis
alle tijden. Het heeft, zoals
recht vaststelt, veel weg van
verschil is dat de hoofdrolsp
pioneren niet bepalen hoe w
len en waarvoor, wat strat
hoe we het land voor onze
Daar gaan de hoofdrolspeler
wel over en dat maakt vers
drag en beweegredenen in
De formatie van een ni
dat betreft de seizoensfinal
genstellingen liggen bloot e
overbrugd. Politieke loyalit
nastieën bestendigd, met,

lezersbrieven

Vierde macht

Wim De Temmerman heeft
zijn opiniestuk 'De politieke
soaps van de vierde macht'
6/10) volmondig gelijk. Het
wordt hoog tijd dat waarde
kritische journalisten zich b
nen over hun eigen rol. Het
tijd om de kwaliteit in de
tere journalistiek niet alleen
meten aan de mate waarin
geïnterwieden in het nauw
drijven en op tegenspraken
betrappen, maar ook in we
mate men een voortschrijd
debat kan stimuleren in de
ting van oplossingen die pe
spectief bieden, verbinden
werken, trendbreuken kun
includen en hoop geven. H
lijk komen de media tot be
ning over hun eigen verant